

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.
Inserati: do 9 pettt vrst š 1 D, od 10—15 pettt vrst š 1 D 50 p, večji inserati
petti vrsta 2 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrsta 3 D;
poroke, zaročki velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek poseben.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaflova
ulica št. 5, priljene. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L nadstropje
Telefon št. 94.
Dopisno sprotna je podpisana in zadostno frankovana.
"Slovenski Narod" se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v Izvenčni navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:
celotno naprej plačan . D 120— celotno . . . . . D 216—
polletno . . . . . 60— polletno . . . . . 108—
3 mesečno . . . . . 30— 3 mesečno . . . . . 64—
1 . . . . . 10— 1 . . . . . 18—
Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročna doplačati.
Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročino vedno "Slovenski Narod" po nakazju.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Stevan Cirković:

Dohod Bolgarske na Egejsko morje.

V srbskem delu našega naroda je v rabi pregovor: »Ko grabi veče, izgubi iz vreče« in nesporo je, da je veliko število dogodkov od najmalenkostnejših pa do največjih potrdilo točnost tega naravnega reka.

Po turški in medzavezniški vojni (1912. in 1913.) je Bolgarska poleg svojega Črnega morja dobila takoreko vso Trakijo z velikim delom Egejskega morja, odnosno Trakijskega primorja, dokim je Srbija zoper vsed spletarske politike blvse Avstro-Ogrske ostala tudi takrat brez svojega izhoda na Jadransko morje. Od Dedeagača pa do Kavale se je raztezalo bolgarsko Primorje.

Toda službene bolgarsko - ferdiansko-nacionalno-šovinističke aspiracije s tem še niso zadovoljne. Ferdinand in takratnih bolgarskih vladnih krogov še niso zapustile misli in fantazije: Prvega — o zmago-slavnem pohodu na Carigrad, a druge — o Veliki Bolgarski »na tri moreta«, o Pruski na Balkanu, ki bi v bistvu razen južnega dela obsegala skoro vse ozemlje Balkanskega polotoka — od Donave do Egejskega morja in od Črnega do Jadranskega morja.

Radi uresničenja te usodepolne šovinistično-megalomske misli sta Ferdinand in njegova klika prodala Bolgarsko Nemcem in jo v družbi s Turki zapletla v vojno proti Slovanstvu v obči v svojem jugoslovenskim bratom Srbom in njihovemu ujedinjenju s Hrvati in Slovenci posebe. Da, proti ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev, a z namenom ustvariti bolgarsko hegemonijo na Balkanu, ker je prav takrat (novembra leta 1915.) takratna srbska vlada, ki so jo tvorile vse parlamentarne stranke, dala v narodni skupščini v Nišu — v času torej, ko so Avstriji in Nemci že zavzeli skoro vso Srbijo s predstolnico — znano deklaracijo: »da

smatra vlast kraljevine Srbije, prepricana o odločni volji vsega srbskega naroda, da vztraja v sveti borbi za obrambo svojega ognjišča in svoje svobode, kot svojo najglavnješo in v teh usodepolnih trenutkih kot edino nalogo, da zasigura uspešen zavrsitek te velike borbe, ki je v hipu, ko je bila zapečatena, postala obenem boj za osvobajanje in ujedinjenje vseh naših neosvobojenih bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

Strah pred tem ujedinjenjem in ambiciozna težnja po nadvplju imperialističnega značaja, to je bilo geslo, s katerim je Bolgarska Ferdinandova Koburškega vstopila v svetovno vojno. To sedaj izrečeno priznavajo z resnično odkritostjo skoro vsi bolgarski politiki, javni delavci, publicisti, časopisje, vsi razven morda slovenskih klerikalcev in njihovih listov ljubljanskega »Slovenca« in mahrabske »Straže«.

O kakem jugoslovenstvu, kakih pravicas narodov in narodnosti, o kaki avtonomiji Trakije in Makedonije takrat ni bilo govora. Po vsej Makedoniji in Vzhodni Srbiji, kjer tudi v velikem delu zanadne Srbije se je z barbarskim divjaštvom uničevalo vse ono, kar je bilo srbsko. Menda si niti mogoče zamisliti večje tragedije, kakor to vzajemno uničevanje in klanje vseh bratskih jugoslovenskih narodov. Prošlost pokriva sedaj te strašne in tragične dogodke,

• Bolgarski ministr notranjih del dr. Ralco Daskalov je v svojem odgovoru na interpelacijo komunističnih poslancev v Vranjsku rekel v seli narodnega sobranja dne 12. aprila t. l. med drugim tole: »Politične stranke, ki so imale v rokah usodo naše domovine, so se našli ujdali imperialističnemu monarhizmu; one niso delovali na to, da se doseže ono, kar je bilo našu pri srcu, marveč so storile vse, da stopajo po poti monarhizma, ako hočete imperializma, po poti razdorov in vojn na Balkanu.«

o katerih bi bilo dobro, da bi jih nihče več ne razkrival. Dal Bog, da bi se taki dogodki nikdar, nikdar več ne ponavljali. Vsem treznim jugoslovenskim državnikom in politikom, zavedajočim se novih časov in razmer, bi naj bilo geslo: **Bilo in se več ne vrnilo!**

V težnji torej, da svoje meje razsiri tudi do obale tretjega morja, je izgubila Bolgarska Trakijo in svoje lastno Egejsko morje, ostalo pa je samo Črno morje.

Trakija s svojim morjem predstavlja v etnografsko narodnosten oziru naravnost nekak Konglomerat raznovrstnih narodnosti. Tu imate: Slovane (Bolgare), Turke, Armeunce, Žide in Grke in v tem smislu je heterogena v pravem smislu te besede. Nesporo pa je, da tam živi največ južnih Slovanov, Bolgarov, a najmanj Orkov, ki so razkropljeni sem ter tja kot trgovci, trgovski posredovalci in trgovski verižniki po trakijskem Primorju. Že ob svojem prihodu na Balkan in kasneje so Bolgari najprvo v organiziranih vojnih pohodih, prehajali preko Rodopa in prodrali do obal Egejskega in Marmarskega morja. Nato so se polagoma, zamenjajoč svojo vojaško pokretljivost s poljedelskim poklicem in stalnim bivališčem, nastanili v velikem številu med rekama Marico in Mesto ter Egejskim morjem, baveč se s poljedelstvom. Naseljevanje slovanskega življa v Trakiji je bilo tekom časa vedno živahnje in danes je v Trakiji prebivalstvo po večini slovensko, o čemer smo se osebno prepričali o priliku svojega bivanja v Trakiji in v Trakijskem Primorju.

Prodiranje Turkov na balkanski položok, ki se je vršilo baš preko Trakije, in turško stoletno gospodstvo je zapustilo, to se razume samo na sebi, svoje globoke sledove. V Trakiji je torej za Slovani največ Turkov, a poleg njih tudi neznačno število Armeunce, Židov, Cincarjev in kakor smo že naglašali, malo Grkov, razkropljenih ob trakijski obali.

V gospodarskem oziru se nahaja Trakija s svojimi še ne izrajenimi

pričanišči približno v istem položaju kakor Solun, Reka, Trst. Vzhodni srednji del Balkanskega polotoka — južna Bolgarska in rodopske pokrajine, torej vsa Bolgarska in vzhodni del naše države, — vse to je dejansko in prirodno zaledje tega Primorja, prav tako, kakor je srednji del Balkanskega polotoka — južna Srbija in Makedonija — prirodno zaledje Soluna, a Slovejija in Hrvatske zaledje Trsta in Reke. Dolina

reke Marice z Dedeagačem je za Bolgarsko na primer v zemljepisno-gospodarskem oziru isto, kakor za našo kraljevino dolina Vardarja s Solunom. In kakor je z ozirom na politične meje nastalo mrtvilo, ki grozi upropasti Reko, Solun in Trst, prav tako je tudi s Trakijo in s trakijskim Primorjem, ki so ga sedaj, kakor bomo videli, zavzeli Grki v nasprotju z vsemi mednarodnimi določbami.

čila 2000 življk baje za — policijo (izgovorja fašiste) . . .

To so perspektive za bližnjo budučnost.

V Ljubljani se vršijo pod sokoško firmo vojaške veže, da se ljudstvo načudiši za puške in topove. Znano je vsemu svetu, da je Bolgarija razorozona, brez vojske in brez orožja, katero so pobrali zaveznički. Bolgarija je za svoje grehe, ki pa se v ničemur ne razlikujejo od grehov kogarkoli, težko kaznovana.

Proti njej obrnjena ost pa je predvsem naperjena proti tzv. »notranjemu sovražnikom države«. Splošna mobilizacija naj upraviči v prvih dneh odprije vseh ustavnih začlenjenih državljanskih pravic. Temu naj sledi odstavitev vseh »neponudnih« (nezanesljivih) uradnikov (Slovenec in Hrvat). Vojsko poveljstvo prevzame vse civilno-politične agende v svoje roke. Nato pridejo vojne kontribucije. In Slovenija? In Hrvat? Ti postanejo potem macesonska raja pod policijskim režimom Pašičeve Velike Srbije. Take všeči nam vzbujajo kronske svet v Ljubljani ob priljekih vojaških vežb pod hlapčevsko sokoško firmo.

Konstatujemo, da se na Kronskega sveta. Kakor ve vse svet, ni razpravljalo o nobenih vojnih pripravah, da je torej gladko zlagana vest, o splošni mobilizaciji, kakor so tudi v Infernalni zlobnosti od kraja do konca zlagane vse vsefni o odpravi ustavnih državljanskih pravic, o odstavitev slovenskih in hrvatskih uradnikov, o vojaški diktaturi in o vojnih kontribucijah.

Vse zlagano in izmisljeno od vrve do zadnje črke! A s kakšnim

slav Krleža. Tako je Zagorje vtisnilo hrvatski duši ono, česar slovenska duša nima: tradicijonalnost.

V poeziji je zastopnik Zagorja Dragutin Domjančič. Potonec zagorski plemenitaš, aristokrat po pesniškem občutju. Leta 1917. je izdal knjigo kajkavskih pesmi: »Kipci in popevki«. — Divna je ta knjiga. Domjančič pravi:

Vi ne zamerite, da reč mi ni tak fina.
Da ja Vam pišem tak, kak doma se spomini.

Tak mislim ja navek, ja nisem rad v paradi, Imam, taj jezik naš, Vi imate tak radik

V »Kipci in popevki« je podana v mehkih kajkavskih verzih, ki zvene z isto lirčno melodijoznostjo kakor najbolj sorodno slovensko narečje, vsa intimnost pejsaža, zavita v dražestni zagorski kolorit. Zdi se ti, da čitaš naše Ketteja:

Splošna mobilizacija
Tenko tkanje ske
I med breze
Riše steze
Po njih sonja pe
Ali ona:
Kmiči se, kmiči,
Tih su tiči,
Drena vre gai i muči
Noči su krila
Zemlju prekrila
Vse si počiva i spi

Redkokje je razsuto toliko živopisnih, a skladnih barv, toljki topih tonov in mehkih besed, kakor v Domjančičevih zagorskih pesmi. Ž nám je Zagorje dobilo kakor Provence svojega Mistrala.

Božidar Borko:

Hrvatsko Zagorje.

Zanimiva pokrajina. Kopnena Dalmacija. Obe pokrajini imata mnogo skupnih potez. Glavna poteza je: tradicija. V Dalmaciji tradicija rimske dobe in srednjega veka, v Zagorju tradicija fevdalizma in aristokracije. V Dalmaciji klasicizem, v Zagorju romantička. V Dalmaciji erotik, v Zagorju humor. V Dalmaciji svobodoljubje, v Zagorju prosvetljeni absolutizem. V Dalmaciji je nastal literarni preporod, v Zagorju politični. Dubrovniški humanizem in zagrebški ilirizem. Obe pokrajini sta imeli največ vpliva na hrvatsko kulturo. Ena ji je dala romansko življenje, druga pa je prilila aristokratičnost.

Hrvatsko Zagorje leži med Savo in Dravo od bivše Štajerske meje približno do Zagreba. Tu se izliva alpski svet v široke podonavne ravnice. Mentalitet prebivalstva se znatno razločuje od mentalitetov Podravine in Štajerske. Zagorec je disponiran za pesimizem. Zemlja mu rodi slabo in pogosto uniči sadove, že predno dozore. Vlastelin ima najlepšo zemljo in lepe gradove, kmetovo pa je hribovito in izčrpano. Vasi so uboge in trudne. Po slaninah strehah brskajo vetri in dim se plazi s črnega ognjišča skozi vežna vrata, kjer izginja med slivami in visokimi topoli. Soba je preprosta in zanemarjena. Hrana skromna. Žena mu rodi, kakor da bi njegova zemlja segala do tretjega vrha. Ta zarod raste v revščini, gre zgodaj v mesta in tovarne, se počabi in ostari, predno mu je čas. Kolonizirati se ne da. Nič ne more nadomestiti zagorskih hol-

mov, ki so najlepši takrat, ko jih umiva večerna zaria.

Pesimistični živiljeni nazor, ki se je ohranil atavistično v zagorski duši in ki ga Zagorec ne more prikriti niti s prečiščeno dozo humorja, vodi »možek« k lastnostim, ki često niso simpatične. Njegova vera ni globoka, a vsekadar praktična. Bog mu je potreben zaradi polja, vinogradov, živine, porodne in bolzni. Poleg Boga časti celo vrsto dobrih svetnikov, ki mu pomagajo pri trdem živiljenju. Hudič mu je najpogosteje na ustih, saj je sejalec vsega hudega. Krv je, da je zemlja trda in skupa, da mu živilna poginja na izsušenih pašnikih, da mu v hiši razsaja vročinska bolezna, da ga goljufa Žid in bilježnik suva z nogo skozi vrata. Velika je hudičeva moč, ker je zlo princip živiljenja. Ko prejme denar — hudičevemo — se napije holi od obupa, kakor pa od veselja. Zaradi zemlje in denarja sovražni gospodo. Mesto mu je zoporno, ker je tam vsaka soba podobna zagorski cerkvi. Sedaj je zaradi mesta nekak boljševik, prijatelj negacije, »sovražnik države«. Tu se je zagorski »možek« srečal z ruskim mužnikom. V Zagorju je silno popularna besedna politika, v resnici pa je Zagorec nepolitičen, ker je individualist in nima smisla za organizacijo.

Zagorec ne čuti lepote svoje zemlje; njegov estetični smisel je dokaj nizog. To nam kaže zagorska narodna noša, preprosta ornamentika in ne ravno bogata melodija narodne pesmi. O tem priča zunanjost in notranjost zagorske hiše. Ne »teri kerat« kakor Slavonci; skopuh, cigani, prošači — razstavijo pa, če mu žalost prikripi do grla. Njegovo seksualno živiljenje je grobo; ni kavalir in don Juan, kakor slavonski

bečare. Nezakonske dece je mnogo. Ko v zagorska brda dřihne jesen, ko rumeni Široko listje po vinogradih, se ogliši stará pesem, polna lesensake veselosti:

Još nijeden Zagorac
nije prodal vina,
veselo ga popila
doma je družina . . .

Cas trgovce spominja po svoji poeziji na Slovenske gorice, Prlekijo. Zagorec je ponosen na trto. Trta mu je misterij, ki daje naplementeši sad. kar ga morejo roditi njegova brda. Zato je zaljubljen vanjo kakor brat onstran Sotle.

Nekje blizu Zlatara je doma čudo-tvorna Maika božja bistrčka. Starodavna romarska cerkev, bogata in ponosna. Pravijo ji: Kraljica Zagorja. V nji je vtelešeno hrenenje Zagorca-materijalista. »Gizdava je Maika božja«, govore zagorski kmetje in obdajajo Mater svojo žalosti s stjašem in razkošjem. Kateri Zagorec še ni bil pri Maiki bistrčki? Kdo je ni siljal njeni zvonov? Romanc je starodavni običaj in noben Zagorec se ne mara zameriti svojim prednikom. Ob romarskih dneh je Bistrica polna kakor dalina božja pot Materje Čenstohovske. Procesije prihajajo iz Stajerske, Medjimurja, od Save in Podravine. Pestre narodne noše prebarvajo bistrčki trg in dajejo živopisane slike, kakor da jih je naslikal Jožef Uprka.

Zagorski pejsaž in zagorsko narodno živiljenje je zapustilo globoke sledove v hrvatski literaturi. Kljub navidezni enolitnosti je vendar zagorski stil zelo diferenciran in je mogel dati vsaki literarni struti novih motivov. Iz

namenom? Smoter je prozoren: Naščuvati in nahujskati narod proti državi, ustvariti med njim sovražno razpoloženje proti državnim organom in ga zavesti k nepremišljenim dejanjem, ki bi povzročili prelivanje krvi.

Ta namen je tako jasen, tako na dlani ležeč, da naravnost strinjam, da tega ni opazilo državno pravdinstvo. Ali je dovoljeno že vsakemu banditu, da sme svobodno na tako nečuvetu držoviti in ludoviti način ščuvati proti državi? Ali zakon v začetku države ni več v veljavi? Ali ta zakon ne velja za katoliške boljeve? Cuvaril države, kje ste? Zahtevamo z vso odločnostjo, da se takoj brez odlaganja napravi red in to eksemplarično, ne glede na to ali je duševni oče protidržavni infamil Korošec, Žebot ali Gosar. Sistematičnemu zastrupljanju našega ljudstva mora biti enkrat konec! Ako besede več ne zaležejo, naj govorje dejanja! Fiat justitia!

Politične vesti.

= Namestnik ministra za izenačevanje zakonov. Iz Beograda nam javlja: Za namestnika ministra Marka Trifkovića, ki je odšel v inozemsko združilišče v svrhu lečenja, je imenovan minister agrarne reforme Krsta Miletić.

= Sožalje naše vlade o Northcliffovi smrti. »Times« pričujejo sožalnico našega poslanstva v Londonu, v kateri se poslanik Gavrilović s hvaljnostjo spominje velikih uslug, ki jih je izkazal pokojni Northcliff potom svojega časopisa naši narodni stvari.

= Iz zemljoradniškega kluba. Na zadnji seji zemljoradniškega kluba se je razpravljalo o aferi princa Giorgia in o klubovem stališču napram tej aferi. Klub je energično zanikal vse insinuacije, češ da imajo zemljoradniki gotove protidržavne tendence.

= Iz našega časopisa. Splitski »Novi list«, glasilo agitatorjev za narodno socijalno stranko v Dalmaciji je po kratkem času prenehal izhajati kot dnevnik ter bo začasno izhajal samo dvakrat na teden. Lastnik »Novega lista« g. Oskar Tartaglia naznana, da bo ustanovil posebno zadružno za izdajanje velikega politično-gospodarskega dnevnika »Novine«.

= Naš delegat pri albanski vladi v Tirani g. Iljič je na poziv zunanjega ministra došel v Beograd, kjer bo poročal o političnem položaju v Albaniji.

= Volvodinski Madžari in papežev nuncij. Novi papežev nuncij pri naši vladi mons. Pelegrenetti, ki še ni predal svojih akreditivnih listin, je imel 15. t. m. v Suboticu svečano službo božjo. To prilikom so nameravali izkoristiti Madžari za svojo nacionalno manifestacijo. Sklicali so okoli tristo pristaev svoje stranke ter povabilni nuncijski v svoji klub. Nuncij pa je povabil odklonil, ker ni hotel prisostvovati sestanku, ki naj bi imel znacaj politične manifestacije.

= Romunski novinarski kongres. Iz Bukarešte poročajo, da se vrši tam 27. septembra kongres romunskih novinarjev, na katerega so povabljeni vsi novinarji male antante.

= Romunski narodni praznik. V soboto 19. t. m. so po vsej Romuniji proslavili veliki narodni praznik kot petletnico romunske zmage nad Avstrijo ob Sereci leta 1917.

= Odkrita nemška zarota. Iz Novega Sada poročajo, da je orožniški kapetan Atanacković odkril v neki vasi pri Novem Sadu organizirano nemško zaroto proti naši državi. V zaroti je kompromitiran tudi »Kulturbund«. Oblasti so aretirale voditelje in uvedle vsestransko preiskavo.

= Flasko dunajskih komunistov. Dunajski komunisti so napovedali te dni veliko zborovanje pred magistratom. V svojih pozivih na zborovanje so med drugimi zahtevali, naj privede vsak komunist s seboj vsaj enega nekomunista. Če bi bilo to res, potem ni na Dunaju niti 1500 komunistov, ker je prisostvovalo velikemu zborovanju komaj 3000 oseb. Po zborovanju so odšli brez vsake manifestacije.

MADŽARSKI STROŠKI ZA OPREMO VOJSKE.

= Budimpešta, 19. avgusta. (Izvir.) Pred dnevi je bilo izdano od strani madžarske vlade uradno poročilo o uporabi novih davkov na imovino. Iz naslova tega davka pričakuje vlada tri miliarde dohodkov za novo opremo madžarske vojske. V javnosti se sedaj vrši živila propaganda, da se odstranijo medzavezniške komisije, ki imajo halog kontrolo o razordženju Madžarske in nadzor nad madžarsko vojsko. Madžari predvsem zahtevajo odstranitev zastopnika male antante, ki zelo skrbno in točno izvršuje kontrolo nad madžarsko vojsko. V nekaterih provincialnih, vladil naklonjenosti listih se celo čitalo skoraj direktne poziv za brahljivo odstranitev člena male antante iz medzavezniške komisije.

*Tužna Istra, joči, joči, joči:
ko bo solz do vrha polna kupa,
bo srce do vrha polno upa,
da Ti odrešenja dan napoči!*

Konferenca male antante.

GLAVNI PROBLEMI KONFERENCE. — IMENOVANJE NAŠIH DELEGATOV ZA SKUPŠČINO LIGE NARODOV.

= Beograd, 21. avgusta. (Izv.) Po dosedanjih dispozicijah se prične konferenca zastopnikov držav male antante v Marijanskih Lazinah, oziroma v Pragi, dne 26. t. m. Zunanji minister dr. M. Ninčić, ki vodi zadnje dneve v zunanjem ministru dolgotrajna posvetovanja o vseh na tej konferenci v razpravo prihajajočih problemih, odpotuje v Prago 24. t. m. Minister dr. Ninčić, kakor smo že javili, odpotuje po konferenci takoj na skupščino Lige v Ženevo, kjer ostane do 15. septembra.

= Beograd, 21. avgusta. (Izv.) Skupščina Lige narodov v Ženevi, ki prične dne 4. septembra, bo razpravljala važna vprašanja, ki globoko segajo v politične probleme male antante, posebno naša države. Z ozirom na to dejstvo je minister zunanjih poslov sklenil pomnožiti našo delegacijo na skupščini Lige narodov s strokovnjaki, ki obvladujejo vse probleme. Zunanji minister je pozval v delegacijo našega zastopnika v glavni reparacijski komisiji Mate Boškovića in našega poslanika v Londonu dr. Mihajla Gavrilovića. — V zunanjem ministru je že zbran ves material za skupščino Lige narodov.

= Praga, 21. avgusta. (Izv.) Konferenca državnikov male antante ima razpravljati tri glavne probleme:

a) razširjenje in podaljšanje zvezne pogodbe med Češkoslovaško in kraljevino SHS;

b) pristop Poljske v zvezo male antante;

c) stališče male antante v kompleksu vseh aktualnih vprašanj, ki nridejo na skupščini Lige narodov v Ženevi na dnevnem red.

= London, 21. avgusta. (Izv.) Reuterjev urad je včeraj iz krogov male antante pričel kratko informacijo o sestanku v Marijanskih Lazinah, oziroma v Pragi. Reuter pri-

pisuje sestanku veliko politično važnost in naglaša, da se s tem stališče male antante močno okrepi in učvrsti. Končno veli, da se sedanja za dve leti sklenjena zvezna pogodba med Češkoslovaško in kraljevino SHS z dne 18. avgusta 1920. podaljša za dobro desetih odnosno dvajsetih let.

= London, 21. avgusta. (Izv.) Daily Telegraph komentira Reuterjevo vest o sestanku male antante v Pragi. Temu sestanku pripisuje še posebno osobit pomen, ker se tu de sestanek kralj Aleksander I. in predsednik Masaryk.

= Pariz, 21. avgusta. (Izv.) Pariska javnost z zanimanjem spremlja konferenco male antante. »Journal de Debats« piše med drugim, da se na tem sestanku dovrši sistem držav, ki je že skoro dograjen. Lahko smatramo za gotovo, da razširjenju in podaljšanju zvezne pogodbe med Češkoslovaško in Jugoslavijo sledi v kratkem sklenita pogodba z Romunsko, ki jo sklene obe državi. Pričakovati pa je tudi, da bo na tej konferenci izrazila Poljska trdno željo, da še nadalje ostane v ozkih stikih z državami male antante.

= Journal de Debats« pa dalje pripomaga, da bi se k zvezi male antante priključila tudi Avstrija, kajti le na ta način je mogoče paralizirati veliko gibanje v alpskih deželah za priključitev k Nemčiji, obenem pa bi bilo omogočeno gospodarsko-politično življenje avstrijski republike.

= List dalje stavlja malo antanto za razširjenje in podaljšanje zvezne pogodbe med Češkoslovaško in kraljevino SHS:

= a) razširjenje in podaljšanje zvezne pogodbe med Češkoslovaško in kraljevino SHS;

= b) pristop Poljske v zvezo male antante;

= c) stališče male antante v kompleksu vseh aktualnih vprašanj, ki nridejo na skupščini Lige narodov v Ženevi na dnevnem red.

= London, 21. avgusta. (Izv.) Reuterjev urad je včeraj iz krogov male antante so pokazale vso svojo polno življensko sposobnost in dokazale, da so v temeljih zdrave in čvrste.

Odnosili naše države do Bolgarske.

IMENOVANJE NOVEGA BOLGARSKEGA POSLANIKA ZA BEograd. — TODOROV ODIDNE V MOSKVO. — CETNIŠKO VPRASANJE. — ČEHO-SLOVAKI V SPREJEM BOLGARSKO V MALO ANTANTO.

= pripravljena skupno z ostalimi državami s pomočjo obmenih čet gibanje komitaških čet preprečiti.

= Beograd, 21. avgusta. (Izv.) Vprašanje bolgarskih komitaških čet predloži naša vlada tudi konferenci male antante v Pragi v razmotrivanje.

= Sofija, 18. avgusta. (C. T. K.) Listi objavljajo iz Bukarešte vest, da predlaga Češkoslovaška republika dovoljeti vstopa Bolgarsko v malo antanto.

= Echo de Bulgarie komentira to vest v uvodnem članku tako-le:

= Veseli nas vsak počkus zbljanja s sosedji. Bolgarska odobrava vlogo male antante na Balkanu in je posebno zahvalna Češkoslovaški, s katero nas vežejo nerazdržljive krvne vezi in nečujljivo prijateljstvo. Gledate vstopa Bolgarske v kakršnokoli bodo politično kombinacijo pa je tak počkus že preuranjen.

FAŠISTI PRIPRAVLJAJO NOV DRŽAVNI PREVRAT.

= Trst, 21. avgusta. (Izv.) Vodstvo fašistske stranke, vojaški uddelek, je izdal na podzemje organizacije v vsej državi, tako tudi oni v Trstu, strogoovelje, da ostanejo vse legionarji in fašisti na svojih mestih v popolni pripravljenosti. Pričakujejo, da fašisti usmere svoj pochod proti Rimu, kjer nameravajo strmolagativi sedanji vladni režim in sistem. Fašisti absolutno odklanjajo sporazum s kraljevino SHS ter izjavljajo, da ne polože popreje svojega orožja, dokler ni »osvobojena zadnja ped Italijanske zemlje v Dalmaciji.«

= Rim, 21. avgusta. (Izv.) Italijanski zunanjki minister Schanzer je prispel iz Londona. O uspehlis konference se je izjavil zelo rezervirano. Novinarjem je podal kar kratke že popreje pisemo sestavljene izjave.

= Rim, 19. avgusta. (Izvir.) Osrednji odbor fašistske stranke je imel te dni v Milani sejo, na kateri je razpravljalo o reorganizaciji stranke v militarističnem smislu. Vodja fašistov Mussolini je izdelal poseben pravilnik o vojaški komandi. V vojaško komando bodo poleg vojaških strokovnjakov pozvani tudi vodilni civilisti-fašisti.

= Rim, 18. avgusta. (Izv.) Fašisti so v boju proti svomil političnim nasprotnikom uveli nove metode. Vlada je na pritisk fašistov odpustila 60 brzolavnih in 100 železniških uradnikov, ker so se udeležili zadnje sprostitev delavske stavke. Vodstvo socialistične stranke je sklicalno v Rim sejo, na kateri sklene potrebne sklepe proti fašistov-

TISKOVNI ZAKON.

= Beograd, 21. avgusta. (Izv.) V političnih krogih sedaj razpravljajo o novem tiskovnem zakonu. Splošno izražajo, da imel tiskovni zakon tendenco, varovati zasebno in rodbinsko življenje in da strogome omelj banditstvo v časopisu. Povod tem razmotrivanjem je dala pisava nekaterih beogradskih listov, ki se ne zna obredati in iznajšajo celo privatne stvari v javnost.

ODNOŠAJI MED NAŠO DRŽAVO IN POLJSKO.

= Beograd, 21. avgusta. (Izv.) Iz Varšave poročajo: Naš poslanik Simek je v spremstvu poslaniškega osobjila 19. t. m. na svečani seji izročil šefu države Pilсудskemu lento h Karagjorgjevcu zvezdi. Sprejem je bil zelo iskren in prisoten. Simek je prisostvoval poljski zunanji minister Narutowicz z nekaterimi dostojanstveniki in oficirji. Šef poljske republike je pozneje poslal na poslaništvo poslaniški lento h Polonae restituze.

VELIKI NOĆNI IZGREDI NA DUJNAU.

= Dunaj, 21. avgusta. (Izv.) Na več krajin je prišlo nočji do velikih nočnih izgredov, ki so ih novzročili razni elementi, ker je politia aretirala pisanje razgralače. Posebno včerni in burni so bili izgredi v Ottakringu pred pol. komisariatom, kjer je množična napadla policijo. Bilo je v tem snopadu več oseb težko ranjenih. Množica je v svoji besnosti celo napadla avto reševalne postavke, ki je vozil dva ranjenca v bolnišnico.

Stavka rudarjev Trboveljske premogokopne družbe.

CELOKUPNO STAVKA 12.000 RUDARJEV.

Rudarji v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju in v Kočevju so stopili v stavko.

Stavka okrog 12.000 rudarjev.

Včeraj so rudarske organizacije sklicale shod,

katerega namen je bil, da v zadnjem trenotku prepreči stavko z ozirom na obljubljeno intervencijo ministrstva za socialno politiko.

Ta shod je pa okrajno glavarstvo v Celju prepovedalo.

V tem pogledu ni izdala ničesar tudi telefonska intervencija pri vladi.

Dasi se je plakatiralo, da se napovedani shod ne bo vršil, vendar se je včeraj popoldne zralo v Trbovljah nad 6000 rudarjev,

njih žen in otroci, ki so proklamirali splošno stavko, češ da s sedanjimi međimi vzprilo vladajoči neznošni dragi ne morejo živeti.

Rudarji imajo povredno dnežno življenje.

Rudarski voditelji so izdali tri oklice,

v katerih napram javnosti utemeljujeli in opravičujejo svoj korak.

Prvi oklik je namenjen »Rudarskemu delavstvu, vsemu proletariatu in javnosti v Sloveniji«, drugi »Občanom rudarskih revirjev« in tretji »Prijateljem in sotropnikom kmetov.« Vodstvo stavke je izdal tako lažje storitve.

Delavski voditelji so izdali tri oklice,

v katerih napram javnosti utemeljujeli in opravičujejo svoj korak.

Prvi oklik je namenjen »Rudarskemu delavstvu, vsemu proletariatu in javnosti v Sloveniji«, drugi »Občanom rudarskih revirjev« in tretji »Prijateljem in sotropnikom kmetov.« Vodstvo stavke je izdal tako lažje storitve.

Rudarski voditelji so izdali tri oklice,

v katerih napram javnosti utemeljujeli in opravičujejo svoj korak.

Prvi oklik je namenjen »Rudarskemu delavstvu, vsemu proletariatu in javnosti v Sloveniji«, drugi »Občanom rudarskih revirjev« in tretji »Prijateljem in sotropnikom kmetov.« Vodstvo stavke je izdal tako lažje storitve.

Rudarski voditelji so izd

Iščem

2 pokovska pomočnika flegia, nasop takoj. Plača 350 K na teden, stanovanje in hrana. **Jožef Šetni, pekar, Samobor.**

Pekarna

se da v najem. Za od kupnino 20.000 K odstopimo za vojo drugega podjetja. Naslov pove uprav. Slov. Naroda 6512.

Kupi se

že rablj. dobro ohranjen plitveni stekar (delikatnečki). Ponudbe pod. Plitveni stekar 6517* na upravo Slov. Naroda.

Dekle

Pripravo in pošteno, se sprejme takoj za razpravljanje sob in druga hišna dela. Plača dobra. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

Kuharica

k dvema osebam, z dobro oskrbo in rabiči, s takojšnjim nastopom se sprejme. Naslov v uprav. Slov. Naroda 6512.

Ugodna prilika!

Prodan motorno kolo znamke »Puch«, 4 konjske sile. Ogleda se pri PETER ŠKAFAR, Rimski cesta, Ljubljana. 6515

Na stanovanje in hrano

se sprejme učenka za prihodnje šolsko leto. Naslov pove upr. Slov. Nar. 6529

Oddasta se

s 1. novemb. letos dva prostorna hleva, pravljiva tudi za sledenje v Zgornji Ščit pri Kamnitzi mst. Vprašati pri Počasniku v Spodnji Ščiti št. 66. 6514

Brente za grozdje

1 wagon all manj za promptno dobavo na prodaj. Blago na ogled in cena pri P. PETRIČ, Ljubljana, skladiste Balvan.

Kupim

do 6 m. starega pesa čiste volje ponane. Naslov pove uprava Slovenskih Napoda.

Knjigovodkinja

potrebitna korespondentinja v nemščini in slovenščini, iz boljše rodilne, zmožna vseh pisanilih del, se sprejme takoj pod dobrimi pogoji. Ponudbe pod štev. Janezilva moč 6538* na ugr. Slov. Naroda.

KONKURS.

Za neko na novo ustanovljeno jamsko podjetje za rjavi premog v Sloveniji se isče jamsko izkušen inženir kot direktor, z večletno prakso, popolnoma izvežban na srednjih plasteh premoga. Reflektira se samo na popolnoma zanesljive inženirje. Cenj. ponudbe s plačilnimi pogoji in curr. vitae na uprav. Slov. Naroda pod »Montanist« 6537.

Dnevno besedilo obvestila.

Erlde Bernot naznanja svojim sorodnikom in znancem tužno vest, da je njegova iskreno ljubljena mama, gospa

Ana Bernot

vdova po nadškofu v Vipavi, t. ē. v Kranju dne 19. avgusta t. l. previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice se vrši v ponedeljek, dne 21. avgusta 1922 v Kranju iz hiše žalosti štev. 41 na mestnem pokopališču.

Kranj, dne 20. avgusta 1922.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznjamamo prečisto vel, da nas je za vedno zapsnila naša ljubljena sestra, očesna žesta teba, stata teba gospodina

Pavla Schinka

zasebnost.

danes zlasti ob pot 7 ur po dolgi muhopolni bolezni, previdena s sv. zakonskimi za umrlovo v 81. letu starosti.

Pogreb nepravne počitnice bude v tiski popoldne ob 17. ur iz hiše žalosti na teloknjizni pokopališču.

Sv. male zadužnica se boste dorovale v tiski opisi.

GOR. LOGATC, dne 20. avgusta 1922.

Zahtevajoče redilnice:

Poppis, Tiran, Hočvar, Vavrošky.

Naslovna in tiskarska

Naslovna in tiskarska